

EKONOMSKI FAKULTET – Podgorica

Analiza finansijskog položaja preduzeća

Finansijska analiza

FINANSIJSKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Finansijski položaj preduzeća primarno determiniše njegove možnosti finansiranja.

Finansijski položaj $\neq$ finansijsko stanje ili finansijska situacija.

Finansijska situacija je uži pojam od finansijskog položaja i njime se uglavnom označava novčano stanje preduzeća

FINANSIJAKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Ocjena finansijskog položaja preduzeća zasniva se na:

- analizi finansijske ravnoteže,
- analizi pasive sa aspekta vlasništva tj. analizi zaduženosti,
- analizi mogućnosti održavanja realne vrijednosti sopstvenog kapitala u uslovima inflacije i
- analizi reproduktivne sposobnosti.

FINANSIJSKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Finansijski položaj akcionarskog društva, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se kao:

- doobar,**
- prihvatljiv i**
- loš**

FINANSIJSKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Dobar je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža obezbeđuje sigurnost u održavanju likvidnosti, ako je zaduženost takva da obezbeđuje punu nezavisnost preduzeća i dobru sigurnost njegovih poverilaca, ako je solventno, ako preduzeće pri stabilnoj novčanoj jedinici iz finansijskog rezultata značajnije uvećava sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata uvećava realnu vrijednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu i dio proširene reprodukcije.

FINANSIJSKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Prihvatljiv je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža omogućava održavanje likvidnosti (bez sigurnosti), ako je zaduženost takva da preduzeću obezbeđuje relativnu nezavisnost i relativnu sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako u uslovima stabilne novčane jedinice umjereno uvećava sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata održava realnu vrednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu reprodukciju.

FINANSIJSKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Loš je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža ne omogućava održavanje likvidnosti, ako zaduženost ne obezbjeđuje nezavisnost preduzeća i sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventnost kritična, ako pri stabilnoj novčanoj jedinici ne uvećava iz finansijskog rezultata sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata ne održava realnu vrednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava ne može finansirati prostu reprodukciju.

FINANSIJAKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Konso (Conso) kaže: “Finansijska situacija preduzeća definiše se kroz njegovu sposobnost da održi stepen likvidnosti dovoljan da se osigura permanentno usklađivanje monetarnih tokova” (tj. da se mobilizacija sredstava vrši u onom obimu u kome dospijevaju obaveze s tim da momenat mobilizacije prethodi momentu dospjeća obaveza ili se bar mobilizacija izvrši u momentu dospeća obaveza

FINANSIJSKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Prof. dr Mihailo Kovačević definiše finansijsku situaciju ovako:

“Za finansijsku situaciju ćemo reći da je dobra ako ima dovoljno sredstava za izvršenje postavljenog zadatka, ako postoje skladni odnosi između osnovnih i obrtnih sredstava u cjelini, ako unutar svake ove grupe (misli na osnovna, odnosno obrtna sredstva) nijesu poremećeni normalni odnosi između njihovih konstitutivnih elemenata, ako su rokovi potraživanja relativno kraći, ako su sopstveni izvori jače zastupljeni od tuđih, ako su rokovi vraćanja pozajmljenih sredstava duži, ako je kamata na pozajmljena sredstva manja i dr.

FINANSIJSKI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Pod finansijskom ravnotežom podrazumijeva se da sredstva po obimu i vremenu za koje su vezana (neunovčljiva) odgovaraju obimu i vremenu raspoloživosti izvora finansiranja.

Analiza finansijske ravnoteže

Finansijska ravnoteža u praksi se utvrđuje kroz postavljanje dvije osnovne jednakosti:

- 1. Dugoročnu finansijsku ravnotežu.**
- 2. Kratkoročnu finansijsku ravnotežu.**

Analiza finansijake ravnoteže

Kratkoročna finansijska ravnoteža predstavlja kontrolu likvidnosti.

Dugoročna finansijska ravnoteža predstavlja kontrolu uslova za održavanje likvidnosti.

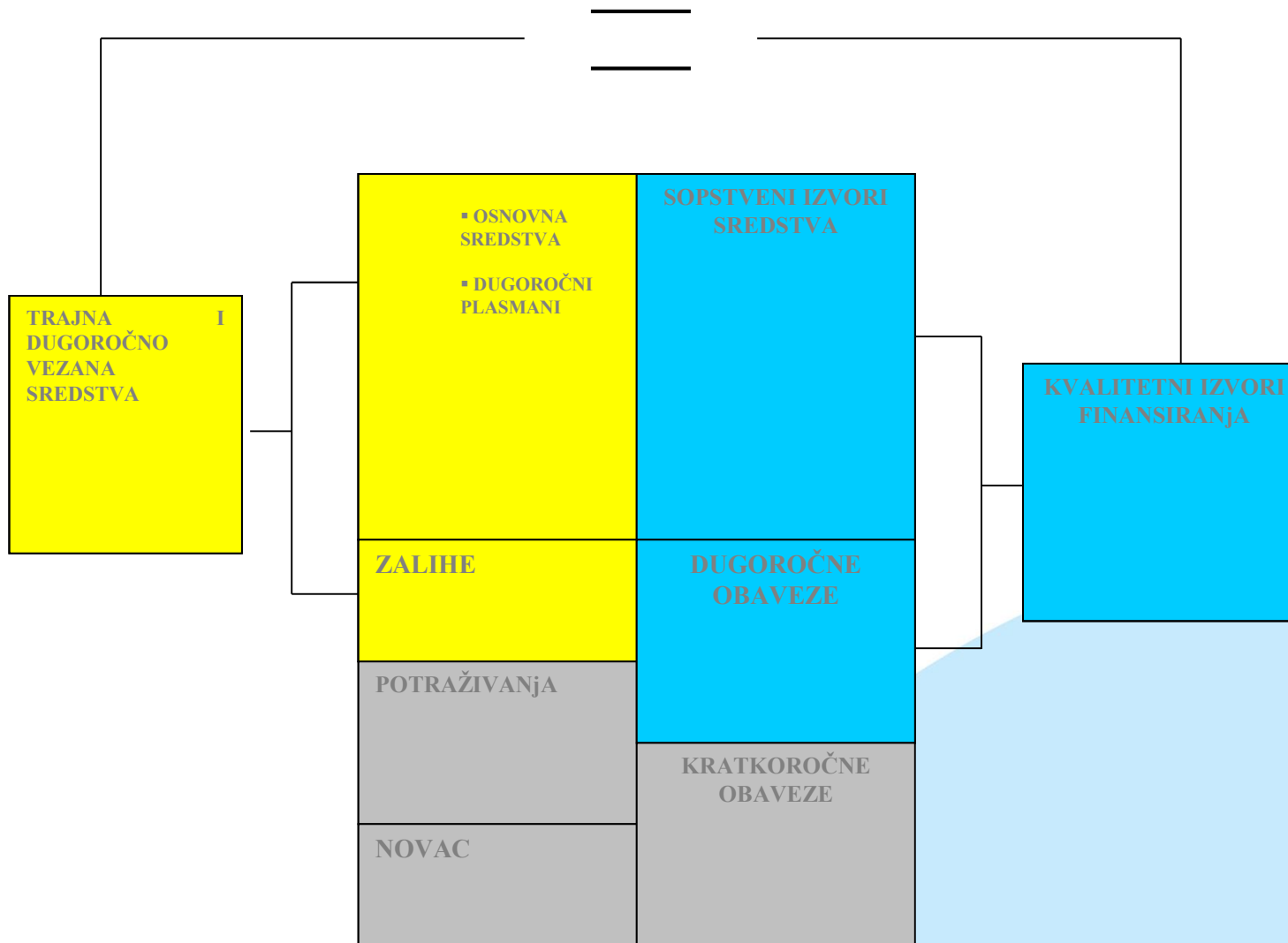
Analiza finansijske ravnoteže

Analiza kratkoročne i dugoročne finansijske ravnoteže zahtijeva da se oficijelni (propisani) bilans stanja prilagodi analizi kratkoročne i dugoročne finansijske ravnoteže.

To praktično znači da na strani aktive moraju da budu sredstva razgraničena po roku vezanosti u dvije grupe: likvidna i kratkoročno vezana sredstva i dugoročno vezana sredstva, a na strani pasive izvori finansiranja, takođe, moraju da budu razgraničeni po roku raspoloživosti: kratkoročni izvori finansiranja i trajni i dugoročni izvori finansiranja.

Problemi:

Razgraničenja u oblasti vremenskih razgraničenja, zaliha, neraspoređenog dobitka i hartije od vrijednosti.

Analiza dugoročne finansijake ravnoteže

Analiza dugoročne ravnoteže na bazi koeficijenta dugoročne finansijske ravnoteže ili koeficijenta finansijske stabilnosti

Analiza dugoročne ravnoteže akcionarskog društva na bazi neto obrtnog fonda

Analiza dugoročne finansijske ravnoteže

$$**KFS = DVS / KLIF**$$

$$**KDFR = KLIF / DVS**$$

$$**NOF = KLIF - SI**$$

$$**NOS = OBRTNA SREDSTVA - KRATKOROČNE OBAVEZE**$$

$$**SPSZNOF = (NOF / SZ) * 100**$$

KVS	KIF
DVS	KLIF

1

KVS	KIF
DVS	KLIF

2

KVS	KIF
DVS	KLIF

3

Analiza kratkoročne finansijake ravnoteže

Kratkoročna finansijska ravnoteža se utvrđuje odnosom likvidnih i kratkoročno vezanih sredstava, s jedne, i kratkoročnih obaveza, s druge strane.

Koeficijen rigorozne likvidnosti = (obrtna sredstva – zalihe) / kratkoročne obaveze

Analiza kratkoročne finansijake ravnoteže

	u €			
	Prethodna godina		Tekuća godina	
	Iznos	udio bilansnoj sumi poslovnih sredstava	Iznos	Udio u bilansnoj sumi poslovnih sredstava
1. Gotovina	243.331	15,0	171.192	5,4
2. Kupci i druga potraživanja	300.325	18,5	978.897	30,7
3. Kratkoročni finansijski plasmani	219.070	13,5	150.177	4,7
4. Aktivna vremenska razgraničenja	62	–	1	–
5. Likvidna i kratkoročno vezana sredstva (1 do 4)	762.788	47,0	1.300.267	40,8
6. Dobavljači i druge obaveze iz poslovanja	688.903	42,3	1.064.262	33,3
7. Kratkoročni zajmovi	25.132	1,5	325.644	10,2
8. Pasivna vremenska razgraničenja	64	–	8	–
9. Kratkoročni izvori finansiranja (6 do 8)	713.399	43,8	1.389.914	43,5

Analiza kratkoročne finansijake ravnoteže

Analiza likvidnosti na bazi koeficijenata

Razlikujemo:

- koeficijent opšte likvidnosti,
- koeficijent ubrzane likvidnosti
- koeficijent momentalne likvidnosti
- koeficijent buduće likvidnosti
- koeficijent optimalne likvidnosti i
- vrijeme razmaka između priticanja likvidnih sredstava i izmirenja obaveza